

ขั้นตอนการเตรียมข้อมูลและเอกสารคดีแพ่ง)เพื่อเสนอให้ สำนักงานอัยการสูงสุดว่าต่างหรือแก้ต่างคดีให้แก่ อ.อ.ป.

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ บัญญัติว่า “ เมื่อมีข้อโต้แย้งเกิดขึ้นเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลใดตามกฎหมายแพ่ง หรือบุคคลใดจำเป็นต้องใช้สิทธิทางศาล บุคคลนั้นชอบที่จะเสนอคดีของตนต่อศาลส่วนแพ่งที่มีเขตอำนาจได้ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายแพ่งและประมวลกฎหมายนี้ ” ดังนั้น การดำเนินคดีแพ่งต่างๆ ของ อ.อ.ป. สามารถเกิดขึ้นได้ ๒ กรณี คือ ๑. เมื่อมีข้อโต้แย้งสิทธิหรือหน้าที่เกิดขึ้น หรือ ๒. เป็นกรณีจำเป็นต้องใช้สิทธิทางศาล

โดยทั่วไปหน่วยงานผลิต (เจ้าของเรื่อง) จะได้รายงานเรื่องกรณีข้อพิพาทที่เกิดขึ้นระหว่าง อ.อ.ป. กับบุคคลอื่น (บุคคลธรรมดา , นิติบุคคล) ให้ อ.อ.ป. เพื่อโปรดทราบและพิจารณา ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง ผิดสัญญาซื้อขาย , ผิดสัญญาจ้างทำของ , ผิดสัญญาเช่า , การเพิกถอนคำสั่งลงโทษทางวินัย สำนักกฎหมายก็จะเสนอพยานหลักฐานเบื้องต้น หากได้ข้อเท็จจริงว่า อ.อ.ป. ได้รับความเสียหายแล้ว สำนักกฎหมายจะเสนอความเห็นควรส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดว่าต่างคดี แต่สำหรับกรณี อ.อ.ป. หรือพนักงาน อ.อ.ป. ซึ่งได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่แล้ว ถูกบุคคลใดยื่นฟ้องเป็นจำเลย(ศาลออกหมายเรียกและส่งสำเนาคำฟ้องแล้วสำนักกฎหมายจะเสนอความเห็นควรส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดแก้ต่างคดีให้ทุกกรณี เพราะตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๗๗ วรรคแรก บัญญัติว่า “ เมื่อได้ส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องให้จำเลยแล้ว ให้จำเลยทำคำให้การเป็นหนังสือยื่นต่อศาลภายในสิบห้าวัน ” ในการปฏิบัติที่ผ่านมาเมื่อเจ้าพนักงานศาลได้นำส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องให้หน่วยงานผลิตต่างๆ จะมีเจ้าหน้าที่เซ็นชื่อรับหมายเรียกดังกล่าว ซึ่งจะมีผลให้จำเลยต้องดำเนินการยื่นคำให้การต่อศาลภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้หมายเรียกฯ ทั้งนี้ แต่หากเป็นกรณีเจ้าพนักงานศาลได้ดำเนินการส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องโดยวิธีปิดหมายฯ ระยะเวลายื่นคำให้การของจำเลยก็จะขยายออกไปอีกสิบห้าวันนับแต่วันปิดหมายฯ (ส่งคำคู่ความ) ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๗๙ วรรคสอง

ในกรณีการส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดว่าต่างหรือแก้ต่างคดีให้แก่ อ.อ.ป. สำนักกฎหมายจำเป็นต้องเตรียมการเป็นลำดับ ดังนี้

๑. กรณีว่าต่างคดี (อ.อ.ป. เป็นโจทก์)

๑.๑ อ.อ.ป. มีหนังสือถึงสำนักงานอัยการสูงสุด โดยรายงานข้อเท็จจริงต่างๆ ที่เกิดขึ้นพร้อมเสนอข้อกฎหมายเบื้องต้น (ถ้ามี) และต้องนำส่งเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย ดังนี้

๑.๑.๑ ใบแต่งตั้งนายความ ซึ่งลงนามโดยผู้อำนวยการ อ.อ.ป. จำนวน ๓ ฉบับ

๑.๑.๒ สำเนาคำสั่งคณะกรรมการบริหารกิจการของ อ.อ.ป. เรื่อง แต่งตั้งผู้อำนวยการ อ.อ.ป. จำนวน ๓ ฉบับ

/ ๑.๑.๓ สำเนา...

๑.๑.๓ สำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐของผู้อำนวยการ อ.อ.ป. จำนวน ๓ ฉบับ

๑.๑.๔ สำเนาหนังสือมอบอำนาจ(กรณีผู้อำนวยการ อ.อ.ป มอบอำนาจให้ผู้อำนวยการสำนักฯ ดำเนินการแทน) จำนวน ๓ ฉบับ

๑.๑.๕ สำเนาพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล พ.ศ. ๒๔๙๖
(ส่งให้ศาล จำนวน ๑ ชุด , พนักงานอัยการเก็บ จำนวน ๑ ชุด และส่งให้คู่ความตามจำนวนที่ยื่นฟ้อง)

๑.๑.๖ สำเนาพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๙๙
(ส่งให้ศาล จำนวน ๑ ชุด , พนักงานอัยการเก็บ จำนวน ๑ ชุด และส่งให้คู่ความตามจำนวนที่ยื่นฟ้อง)

๑.๑.๗ หนังสือรับรองนิติบุคคล , แบบรับรองรายการทะเบียนราษฎร

๑.๑.๘ สำเนาสัญญาซื้อขาย , สัญญาเช่าที่ดิน ฯ (ส่งให้ศาล จำนวน ๑ ชุด , พนักงานอัยการเก็บ จำนวน ๑ ชุด และส่งให้คู่ความตามจำนวนที่ยื่นฟ้อง โดยต้นฉบับสัญญาฯ พนักงานอัยการจะเรียกให้นำส่งในภายหลัง)

๑.๒ เมื่อพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนได้รับเรื่องเรียบร้อยแล้ว ก็จะประสานมายังนิติกรผู้ประสานงานคดี เพื่อขอทราบข้อเท็จจริงของคดี , ขอทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม , ขอเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม ในการนี้พนักงานอัยการจะได้นัดหมายนิติกรผู้ประสานงานคดีแจ้งให้นำบุคคลที่เกี่ยวข้องมาพบพนักงานอัยการ เพื่อจัดทำคำฟ้องยื่นต่อศาลต่อไป

๑.๓ ภายหลังจากพนักงานอัยการได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลเรียบร้อยแล้ว เมื่อศาลได้กำหนดวันนัดไกล่เกลี่ย/นัดชี้สองสถาน/นัดสืบพยานแล้ว พนักงานอัยการจะประสานมายังนิติกรผู้ประสานงานคดี เพื่อจะขอให้บุคคลที่เกี่ยวข้อง (เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานผลิต เจ้าของเรื่อง) มาซักซ้อมความเข้าใจในคดีก่อนขึ้นเบิกความในชั้นศาลต่อไป

๒. กรณีแก้ต่างคดี (อ.อ.ป./พนักงาน อ.อ.ป. เป็นจำเลย)

๒.๑ อ.อ.ป. มีหนังสือถึงสำนักงานอัยการสูงสุด โดยรายงานข้อเท็จจริงต่างๆ ที่เกิดขึ้นพร้อมเสนอข้อต่อสู้ของจำเลยในปัญหากฎหมาย (ถ้ามี) และต้องนำส่งเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย ดังนี้

๒.๑.๑ หมายเรียกจำเลยจะต้องเป็นต้นฉบับและต้องมีเอกสารครบถ้วนตามจำนวนของจำเลย

๒.๑.๒ ใบแต่งตั้งทนายความ ซึ่งลงนามโดยผู้อำนวยการ อ.อ.ป. จำนวน ๓ ฉบับ ,
ใบแต่งตั้งทนายความ ซึ่งลงนามโดยพนักงาน อ.อ.ป. ที่ถูกฟ้อง จำนวน ๓ ฉบับ

๒.๑.๓ สำเนาคำสั่งคณะกรรมการบริหารกิจการของ อ.อ.ป. เรื่อง แต่งตั้งผู้อำนวยการ อ.อ.ป. จำนวน ๓ ฉบับ

/ ๒.๑.๔ สำเนา...

๒.๑.๔ สำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐของผู้อำนวยการ อ.อ.ป. จำนวน ๓ ฉบับ ,
สำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐของพนักงาน อ.อ.ป. ที่ถูกฟ้อง จำนวน ๓ ฉบับ

๒.๑.๕ สำเนาหนังสือมอบอำนาจ(กรณีผู้อำนวยการ อ.อ.ป มอบอำนาจให้ผู้อำนวยการสำนักฯ ดำเนินการแทน) จำนวน ๓ ฉบับ

๒.๑.๖ สำเนาพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล พ.ศ. ๒๔๙๖
(ส่งให้ศาล จำนวน ๑ ชุด , พนักงานอัยการเก็บ จำนวน ๑ ชุด และส่งให้คู่ความตามจำนวนที่ยื่นฟ้อง)

๒.๑.๗ สำเนาพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๙๙

(ส่งให้ศาล จำนวน ๑ ชุด , พนักงานอัยการเก็บ จำนวน ๑ ชุด และส่งให้คู่ความตามจำนวนที่ยื่นฟ้อง)

๒.๑.๘ สำเนาสัญญาซื้อขาย , สัญญาจ้างทำของ , สำเนาคำสั่งลงโทษฯ (ส่งให้ศาล จำนวน ๑ ชุด , พนักงานอัยการเก็บ จำนวน ๑ ชุด และส่งให้คู่ความตามจำนวนที่ยื่นฟ้อง โดยต้นฉบับสัญญาฯ พนักงานอัยการจะเรียกให้นำส่งในภายหลัง)

๒.๑.๙ สำเนาข้อบังคับ , ระเบียบขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (ส่งให้ศาล จำนวน ๑ ชุด , พนักงานอัยการเก็บ จำนวน ๑ ชุด และส่งให้คู่ความ (โจทก์) ตามจำนวน)

๒.๒ เมื่อพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนได้รับเรื่องเรียบร้อยแล้ว ก็จะประสานมายังนิติกรผู้ประสานงานคดี เพื่อขอทราบข้อเท็จจริงของคดี , ขอทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม , ขอเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม ในการนี้พนักงานอัยการจะได้นัดหมายนิติกรผู้ประสานงานคดีแจ้งให้นำบุคคลที่เกี่ยวข้องมาพบพนักงานอัยการ เพื่อจัดทำคำให้การยื่นต่อศาลต่อไป

๑.๓ ภายหลังจากพนักงานอัยการได้ยื่นคำให้การต่อศาลเรียบร้อยแล้ว ศาลจะกำหนดวันนัดไกล่เกลี่ย/นัดชี้สองสถาน/นัดสืบพยานแล้ว พนักงานอัยการจะประสานมายังนิติกรผู้ประสานงานคดี เพื่อขอให้บุคคลที่เกี่ยวข้อง (ผู้อำนวยการ อ.อ.ป. , เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานผลิต เจ้าของเรื่อง , พนักงาน อ.อ.ป. ที่ถูกฟ้อง) มาซักซ้อมความเข้าใจในคดีก่อนขึ้นเบิกความในชั้นศาลต่อไป

.....

การยุติข้อพิพาทระหว่าง อ.อ.ป. กับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ

ในปัจจุบันหากมีกรณีข้อพิพาทข้อระหว่าง อ .อ.ป. กับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจด้วยตนเอง ในทางแพ่ง อ .อ.ป. จะไม่นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับเช่นเดียว กับกรณีเกิดข้อพิพาทระหว่าง อ .อ.ป. กับเอกชน แต่ต้องดำเนินการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงาน ตามมติ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๙ ที่กำหนดให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ ถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. ให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติว่า กรณีเกิดข้อพิพาทในระหว่าง ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ เมื่อมีพยานหลักฐานชัดเจนว่าฝ่ายที่ก่อให้เกิดความเสียหายนั้น ต้องรับผิดชอบ และไม่โต้แย้งในเรื่องจำนวนค่าเสียหาย ให้ฝ่ายที่ก่อให้เกิดความเสียหายดำเนินการชำระค่าเสียหาย ให้แก่ฝ่ายที่ได้รับความเสียหายให้เรียบร้อยโดยเร็ว เพื่อมิให้เกิดความระหว่งส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจด้วยตนเอง

๒. กรณีส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ เกิดข้อพิพาทระหว่างกันมิให้ฟ้องคดีต่อศาล ให้ส่งเรื่องที่มีข้อพิพาทเรียกร้องไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดภายในอายุความเพื่อพิจารณาเสนอคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาและมีความเห็นเสนอคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาตัดสินชี้ขาดแล้วเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

ให้สำนักงานอัยการสูงสุดส่งคำวินิจฉัยชี้ขาดและมติคณะรัฐมนตรีแจ้งให้คู่กรณีทราบ และถือปฏิบัติ หากส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจใดเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำตัดสินชี้ขาดดังกล่าว ข้างต้น ให้นำเรื่องเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควร

คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เรียกโดยย่อว่า “ กยพ ” มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม	ประธานกรรมการ
๒. ปลัดกระทรวงการคลัง	กรรมการ
๓. ปลัดกระทรวงยุติธรรม	กรรมการ
๔. เลขาธิการคณะรัฐมนตรี	กรรมการ
๕. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
๖. อัยการสูงสุด	กรรมการและเลขานุการ
๗. อธิบดีอัยการฝ่ายคดีอัยการสูงสุด	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
/ ๘. อธิบดีอัยการ...	

- ๒ -

๘. อัยการฝ่ายการยุติในการดำเนินคดีแพ่ง กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

อำนาจหน้าที่

๑. พิจารณาชี้ขาดการดำเนินคดีปกครองและคดีแพ่งทั้งปวง เช่น คดีภาษีอากร คดีล้มละลาย และคดีอนุญาตตุลาการ เป็นต้น
๒. พิจารณาตัดสินชี้ขาดข้อพิพาทเรียกร้องระหว่างส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจที่มีข้อพิพาทระหว่างกัน
๓. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการใดๆ ตามความจำเป็นที่คณะกรรมการมอบหมาย

.....